

מבדקים בזמן קורונה

מאת : מנחם לוינגר

תקופת הקורונה שאנו חווים והאתגרים העסקיים מולם כלל הארגונים ניצבים הינם חסרי תקדים בעולם ונדרשת היערכות אקטיבית מיטבית בכל אחד מהמישורים בהם פועל העסק, תוך תכנון לטווח קצר וארוך.

ימים אלו של תקופת הקורונה מהווה הפסקת פעילות לכל אחד מאיתנו, לפעילויות הכי שגרתיות ועד לאלו שאנו מבצעים פעם בשנה, מבדק לתקן מערכת ניהול (משולבת או בודדת לאיכות ו/או סביבה ו/או בטיחות ובריאות בתעסוקה או אבטחת מידע וכד') אותו אנו מקיימים פעם בשנה, ומי שמועד המבדק חל בתקופה הנוכחית - בוודאי ימצא עצמו אובד עצות מה עליו לעשות על מנת שלא לפספס את ההתעדה.

לגבי הפעילויות הנדרשות לפי התקן או התקנים המיושמים בארגון ואליהם מותעד הארגון. במסגרת מבדק מעקב הסוקר יבקש לראות את פעילויות שהארגון ביצע בהתאם למערכת הניהול הישימה, או כל תקן אחר אליו מותעד הארגון.

לשם כך רוב הארגונים מתכוונים לקראת המבדק (למרות שארגון הפועל בהתאם לדרישות כל השנה אינו צריך להתכונן). במהלך המבדק הסוקר יעבור על מסמכים ועל הפעילויות הרלבנטיות במסגרת הארגון ובסופו של יום ימסור דוח מבדק לארגון שבו יפרט את ממצאי התאימות לדרישות התקן או התקנים הישים או הישימים בארגון.

אם בימים רגילים אנו דואגים שעובדי הארגון יהיו מוכנים ומסודרים למועד שהסוקר מגיע למבדק, בימי קורונה אנו נמצאים מחוץ לסביבת העבודה ה- "רגילה" שלנו, אי הוודאות שולטת בחזקה, ואנו חשופים לרעשי רקע, הקשב שלנו מוגבל, המסך מרצד והאינטרנט מתחלק על כל יושבי ביתנו. אז איך בכל זאת עושים את זה נכון? ומה בכלל לגבי מי שאמור לעבור מבדק התעדה בפעם הראשונה?

תמיד נכון להתחיל בצעד הראשון - להבין שאפשר להיערך למבדק, גם מרחוק. כשהארגונים נכנסו ל- "משבר הקורונה" השאלה הראשונה שנשאלה על ידי הארגונים מה נעשה וכיצד נתמודד עם המצב החדש. לאחר שלא הייתה לארגונים ברירה ועצרו לרגע לחשוב מה עושים קדימה, בשיח עם גופי ההתעדה בישראל ובעולם, הארגונים הגיעו להסכמות עם גופי ההתעדה שהובילו להנחיות עבודה כיצד לבצע "מבדק מרחוק". אז נכון שבהתחלה היו קצת אי סדרים ולא היה ברור כיצד ניתן להיערך מראש כשהכל נמצא בגודל מסך מחשב, אבל ממבדק למבדק הארגונים ישרו קו עם גופי ההתעדה וכיום נשאר רק להתכונן למבדק מרחוק ואפילו לעבור אותו בהצלחה!

היערכות למבדק צריכה להתחיל בתשתית מתאימה - סביבת העבודה, פגישות הכנה, כאשר מסמכי הארגון נדרשים להיות מותאמים וזמינים (במיוחד בתקופת הקורונה), כך שבמסגרת הזמן המוקצה לכך ניתן יהיה לקיים דיון מסודר כאילו אנו נמצאים פיזית בחדר הישיבות או בעמדת העבודה שלנו. בנוסף, רצוי לעבוד לפי רשימת התכנים הנדרשת להכנה למבדק - גם כאן, כאילו אנו נמצאים בשגרה המוכרת לנו ומבקשים לראות מסמך כזה או אחר, מידע ממערכת המחשב וכד'. כאן נייער באמצעים הטכנולוגיים הקיימים כיום במגוון רחב של אפליקציות מוכרות (כגון: ZOOM ו- V.C.)

המיועדות לשיתוף מסכים ומסמכים, תוך מתן תשומת לב לדרישות אבטחת מידע. יש לציין שלעיתים הגוף המתעיד מבקש לשלוח אליו את המסמכים על מנת "לא לבזבז זמן".

הקטע המורכב יותר הוא לקיים מבדק, הערכת סיכונים ופעילות שאנו נדרשים לראות תשתית או פעילות שמתקיימת באתר הארגון - במסגרת זו קיימת לעיתים הסכמה מצד הסוקר "לדלג" על מה שאינו יכול להיות מוצג פיזית. כמובן שזה בתיאום עם הסוקר ובהתאם להנחיות גוף ההתעדה. להכין הצגה לסוקר, לדאוג לסביבה שקטה ונעימה במועד המבדק, לוודא שכל מי שצריך להיות שותף למהלך המבדק יודע ומעודכן לגבי המבדק.

כ- "תוספת" למבדק פיזי ניתן לבצע באחד מ- 2 הדרכים הבאות :

א. ביצוע מבדק פיזי בארגון, ביום אחד מרוכז, והצגת הפעילויות בהן אנו נדרשים לבדוק תשתיות או מסמכים מסווגים.

ב. ביצוע מבדק פיזי בארגון, ביום אחד עבור מספר מבדקים, והצגת הפעילויות בהן אנו נדרשים לבדוק תשתיות או מסמכים מסווגים.

בסיום המבדק מומלץ לרשום הערה בדו"ח המבדק: "עקב מגפת הקורונה בוצע מבדק באמצעות אפליקציה טכנית ויום מבדק מרוכז בתאריך " או "עקב מגפת הקורונה בוצע מבדק פיזי מרוכז עבור מבדקים שהתקיימו בתאריכים " בהתאם לאופן ביצוע המבדק.